

УДК 342.95

doi: <https://doi.org/10.33270/04202002.46>

Волуйко О. М. – кандидат юридичних наук, начальник кафедри правового забезпечення службово-бойової діяльності Київського факультету Національної академії Національної гвардії України, м. Київ
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0894-5004>;

Волуйко О. М. – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, м. Київ
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3723-5415>

Порушення правил щодо карантину людей: аналіз складу правопорушення

Метою статті є виявлення проблемних питань кваліфікації порушення правил щодо карантину людей, недоліків конструювання ст. 44-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення, визначення шляхів їх усунення. У статті використано комплекс наукових **методів**, а саме: термінологічний, системно-структурний, формально-логічний, порівняльно-правовий. Теоретичне підґрунтя дослідження становлять праці українських та іноземних учених, положення Кодексу України про адміністративні правопорушення, а також практика їх застосування. **Наукова новизна** статті полягає в тому, що в ній визначено об'єкт, об'єктивну сторону, суб'єкт, суб'єктивну сторону адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення, що є необхідною умовою ефективного застосування цієї норми як заходу адміністративного примусу. Виявлено окремі вади в конструкції складу цього правопорушення, пов'язані насамперед з його об'єктивною стороною, а також запропоновано шляхи їх усунення. За результатами здійсненого дослідження сформульовано такі **висновки**: 1) безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення, слід визнавати суспільні відносини у сфері охорони здоров'я населення від інфекційних хвороб; 2) з об'єктивної сторони це правопорушення має такі форми: а) порушення правил щодо карантину людей; б) порушення санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства; в) порушення рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами; 3) з огляду на таке розмаїття форм об'єктивної сторони, потребує уточнення назва ст. 44-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення, оскільки вона стосується лише одного діяння – порушення правил щодо карантину людей, а тому не охоплює інші; 4) з назви та диспозиції ст. 44-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення слід виключити слово «людей», оскільки в усіх нормативно-правових актах, що визначають правила карантину, ужито термін «карантин», а не «карантин людей»; 5) у диспозиції ст. 44-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення поняття «санітарно-гігієнічні правила та норми» і «санітарно-протиепідемічні правила і норми» доцільно замінити на санітарні норми з огляду на те, що санітарно-гігієнічні та санітарно-протиепідемічні правила й норми чітко не розмежовано, вони є різновидом соціальних норм; 6) адміністративні проступки, передбачені ст. 44-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення, належать до правопорушень із формальним складом, тому шкода від таких порушень не є обов'язковою ознакою їхніх складів; 7) суб'єктами адміністративних правопорушень, передбачених ст. 44-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення, можуть бути як загальні суб'єкти, так і посадові особи; 8) із суб'єктивної сторони правопорушення характеризується виною у формі умислу чи необережності.

Ключові слова: адміністративна відповідальність; карантин; коронавірус; адміністративне правопорушення; інфекційні хвороби; карантин людей.

Вступ

Загрози та ризики, пов'язані з COVID-19, зумовили необхідність ужиття заходів, спрямованих на убезпечення громадян від поширення цього захворювання. Одним із таких заходів було розроблення та внесення на розгляд Верховної Ради України законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), який передбачав доповнення Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) статтею 44-3 «Порушення правил щодо карантину людей» ("Закон України", 2020). Було встановлено адміністративну відповідальність за порушення правил щодо карантину людей, санітарно-

гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами.

На практиці правозастосовні органи постали перед низкою проблемних питань, пов'язаних як із кваліфікацією адміністративних проступків за цією статтею, так і притягненням винних до адміністративної відповідальності. Ми поділяємо позицію вчених, які вважають, що правомірність й ефективність застосування цієї норми залежить від якості відповідних законодавчих положень і правильного їх тлумачення правозастосовними органами. З огляду на зазначене, слід

зосередити увагу на недоліках конструювання цієї правової заборони, а також проблемних питаннях, які постають під час її застосування на практиці (Vozniuk, & Cherniavskiy, 2020).

Дослідженню різних аспектів порушення правил щодо карантину людей присвятили свої праці А. А. Вознюк, М. Ю. Гаврилюк, В. В. Крикун, С. С. Ковальова, С. М. Козіна, А. В. Погорілецька, Я. І. Роговська, М. А. Самбор, С. С. Чернявський та ін.

З огляду на те, що незначним є науковий доробок щодо відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП, а також урахування масштаби пандемії не лише в Україні, а й за її межами, вважаємо за доцільне дослідити цю проблематику.

Мета і завдання дослідження

Метою статті є виявлення проблемних питань кваліфікації порушення правил щодо карантину людей, недоліків конструювання ст. 44-3 КУпАП, визначення шляхів їх усунення.

Виклад основного матеріалу

Поширення COVID-19 у світі змушує національні й місцеві органи державної влади запроваджувати соціальні обмежувальні заходи для зупинення поширення цього вірусу (Shayegh, & Malpede, 2020). До таких заходів, зокрема, належать запровадження карантину людей, а також встановлення санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм.

Карантин та ізоляції можуть бути надзвичайно ефективними в захисті чи відновленні здоров'я населення. Карантин та ізоляція – два заходи, які можна використовувати для запобігання або мінімізації впливу спалахів інфекційних захворювань (Giubilini, Douglas, Maslen, & Savulescu, 2018). Використання карантину буде найкориснішим тоді, коли спостерігається значна безсимптомна передача (Day, Park, Madras, Gumel, & Wu, 2006).

З метою забезпечення дотримання правил карантину людей, а також санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм встановлено відповідальність за їх порушення у ст. 44-3 КУпАП.

Ефективне застосування цієї норми як заходу адміністративного примусу потребує правильного визначення елементів складу цього правопорушення – об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єкта, суб'єктивної сторони. Водночас правильне розуміння ознак складу порушення правил щодо карантину людей є необхідною умовою дотримання принципу законності під час провадження у справі про адміністративне правопорушення.

Безпосередній об'єкт адміністративного правопорушення. Для того щоб з'ясувати, яку

шкоду чи загрозу її настання завдає склад зазначеного адміністративного проступку, необхідно визначити його об'єкт.

Безпосередній об'єкт адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП, В. В. Крикун визначає як суспільні відносини щодо захисту населення від інфекційних хвороб і забезпечення його санітарного й епідемічного благополуччя (Крикун, 2020, р. 156). Таку позицію вченого ми не поділяємо. Відповідно до диспозиції досліджуваної статті відповідальність встановлена за порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених насамперед Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб». Цей Закон визначає правові, організаційні та фінансові засади діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, спрямованої на запобігання виникненню і поширенню інфекційних хвороб людини, локалізацію та ліквідацію їх спалахів та епідемій, встановлює права, обов'язки та відповідальність юридичних і фізичних осіб у сфері захисту населення від інфекційних хвороб ("Закон України", 2000). Аналіз положень диспозиції ст. 44-3 КУпАП і закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» дає підстави стверджувати, що зазначене адміністративне правопорушення посягає на суспільні відносини у сфері охорони здоров'я населення від інфекційних хвороб. Включення до конструкції об'єкта забезпечення його санітарного й епідемічного благополуччя, яке визначають як стан здоров'я населення та середовища життєдіяльності людини, за якого показники захворюваності знаходяться на усталеному рівні для цієї території, умови проживання сприятливі для населення, а параметри факторів середовища життєдіяльності – у межах, визначених санітарними нормами ("Закон України", 1994), видається зайвим.

Виваженішою є позиція М. А. Самбора, який переконаний у тому, що безпосереднім об'єктом правопорушення за ст. 44-3 КУпАП є саме суспільні відносини із захисту населення від інфекційних хвороб, запобігання виникненню та поширенню таких інфекційних хвороб людини, локалізації, ліквідації їх спалахів та епідемій, що пов'язані з порушеннями правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм (Sambor, 2020, р. 160). Однак і таке визначення не позбавлене певних вад. Очевидно, що захист населення від інфекційних хвороб передбачає заходи щодо запобігання виникненню і поширенню таких інфекційних хвороб людини, локалізації та ліквідації їх спалахів й епідемій, а тому виокремлювати такі заходи недоцільно.

З огляду на зазначене, **безпосереднім об'єктом** цього адміністративного правопорушення слід визнати суспільні відносини у сфері охорони здоров'я населення від інфекційних хвороб.

Об'єктивна сторона адміністративного правопорушення. З об'єктивної сторони правопорушення, передбачене ст. 44-3 КУпАП, має три форми:

- 1) порушення правил щодо карантину людей;
- 2) порушення санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства;
- 3) порушення рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами.

Аналіз змісту зазначених форм об'єктивної сторони цього адміністративного правопорушення засвідчує, що Головне науково-експертне управління слушно акцентує увагу на тому, що **назва статті** є вужчою за її зміст і не охоплює такі форми об'єктивної сторони правопорушення, як порушення санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил та норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними захворюваннями (Vysnovok, 2020).

Диспозиція ст. 44-3 КУпАП є бланкетною, оскільки не містить правил поведінки, за які особу може бути притягнуто до відповідальності. Вона лише узагальнено називає порушення, однак для їх конкретизації слід звертатися до нормативно-правових актів, що визначають правила карантину, а також Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», інших актів законодавства, рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами.

Для з'ясування змісту порушень, за які встановлена відповідальність у ст. 44-3 КУпАП, слід розглянути положення нормативно-правових актів:

- 1) які закріплюють правила щодо карантину людей;
- 2) Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»;
- 3) інших актів законодавства, що закріплюють санітарно-гігієнічні, санітарно-протиепідемічні правила й норми;
- 4) рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами.

1. Порушення правил щодо карантину людей. Карантин – адміністративні та медико-санітарні заходи, що застосовують для запобігання поширенню особливо небезпечних інфекційних

хвороб. Інфекційними хворобами визнають розлади здоров'я людей, що спричинені живими збудниками (вірусами, бактеріями, рикетсіями, найпростішими, грибами, гельмінтами, кліщами, іншими патогенними паразитами), продуктами їх життєдіяльності (токсинами), патогенними білками (пріонами), передаються від заражених осіб здоровим і схильні до масового поширення. Водночас особливо небезпечні інфекційні хвороби (зокрема карантинні: чума, холера, жовта гарячка), що характеризуються важкими та (або) стійкими розладами здоров'я в значній кількості хворих, високим рівнем смертності, швидким поширенням цих хвороб серед населення ("Zakon Ukrainy", 2000).

Відповідно до ст. 29 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», карантин встановлює та відмінює Кабінет Міністрів України. Рішення про встановлення карантину, а також про його відміну негайно доводять до відома населення відповідної території через засоби масової інформації. У рішенні про встановлення карантину зазначають обставини, що призвели до цього, визначають межі території карантину, затверджують необхідні профілактичні, протиепідемічні й інші заходи, їх виконавців і терміни проведення, встановлюють тимчасові обмеження прав фізичних та юридичних осіб, додаткові обов'язки, що покладені на них, підстави й порядок обов'язкової самоізоляції, перебування особи в обсерваторії (обсервації), госпіталізації до тимчасових закладів охорони здоров'я (спеціалізованих шпиталів). Карантин встановлюють на період, необхідний для ліквідації епідемії чи спалаху особливо небезпечної інфекційної хвороби. На цей період можуть змінювати режим роботи підприємств, установ, організацій, вносити інші необхідні зміни щодо умов їх виробничої та іншої діяльності ("Zakon Ukrainy", 2000).

Упродовж періоду поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, Кабінет Міністрів України прийняв декілька постанов, що стосувалися карантину:

- 1) «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» від 11 березня 2020 року № 211;
- 2) «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів» від 20 травня 2020 року № 392;
- 3) «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19,

спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 22 липня 2020 року № 641 (Postanova, 2020).

Аналіз положень постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 641 засвідчує, що порушеннями правил карантину з 1 серпня до 31 грудня 2020 року, які стосуються всієї території України, належать, наприклад: а) перебування в громадських будинках і спорудах, громадському транспорті без вдягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс і рот, зокрема виготовлених самостійно; б) перебування на вулицях без документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство чи її спеціальний статус, без посвідчення про взяття на облік бездомної особи, довідки про звернення за захистом в Україні; в) самовільне залишення місця самоізоляції, обсервації тощо (Postanova, 2020).

Водночас ця постанова Кабінету Міністрів України передбачає також встановлення певних правил залежно від рівня епідемічної небезпеки: «зеленого», «жовтого», «помаранчевого», «червоного».

Наприклад, на території регіону (адміністративно-територіальної одиниці), на якій встановлено «зелений» рівень епідемічної небезпеки, заборонено:

1) проведення масових (культурних, спортивних, соціальних, релігійних, рекламних та інших) заходів за участю понад 50 осіб (у разі проведення заходів з кількістю учасників до 50 осіб організатор забезпечує дотримання між учасниками фізичної дистанції не менше ніж 1,5 м), а також діяльність кінотеатрів, закладів культури та інших суб'єктів діяльності у сфері культури з наповненістю кінозалів або залів понад 50 відсотків місць у кожному окремому кінозалі або залі;

2) здійснення регулярних і нерегулярних перевезень пасажирів автомобільним транспортом, зокрема перевезень пасажирів на міських автобусних маршрутах у режимі маршрутного таксі, в електричному (трамвай, тролейбус), залізничному транспорті, у міському, приміському, міжміському, внутрішньообласному та міжобласному сполученні, у кількості більшій, ніж кількість місць для сидіння, що передбачена технічною характеристикою транспортного засобу, визначена в реєстраційних документах на цей транспортний засіб.

Перевізник несе відповідальність за забезпечення водіїв засобами індивідуального захисту, зокрема респіраторами або захисними масками, здійснює контроль за використанням засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок пасажиром під час перевезення, у тому числі виготовлених самостійно;

3) проведення дискотек, робота розважальних закладів (нічних клубів), діяльність закладів

громадського харчування з організацією дозвілля (ресторанів, кафе, барів, закусочних, їдалень, кафетеріїв, буфетів тощо);

4) відвідування закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та спеціалізованої мистецької освіти в разі, коли на самоізоляції через контакт з пацієнтом з підтвердженим випадком COVID-19 перебуває понад 50 % здобувачів освіти й персоналу закладу освіти;

5) робота після 22-ї та до 7-ї год суб'єктів господарювання з надання послуг громадського харчування без організації дозвілля (ресторанів, кафе, барів, закусочних, їдалень, кафетеріїв, буфетів тощо), крім діяльності з надання послуг громадського харчування зі здійсненням адресної доставки замовлень і замовлень на винос.

Водночас на території регіону (адміністративно-територіальної одиниці), де встановлено «жовтий» рівень епідемічної небезпеки, додатково до протиепідемічних обмежень, установлених для «зеленого» рівня епідемічної небезпеки, заборонено:

1) відвідування сторонніми особами установ і закладів соціального захисту, у яких тимчасово або постійно проживають/перебувають громадяни похилого віку, ветерани війни і праці, особи з інвалідністю, особи зі стійкими інтелектуальними або психічними порушеннями, установ і закладів, що надають соціальні послуги сім'ям/особам, які перебувають у складних життєвих обставинах, крім установ і закладів, які надають соціальні послуги екстрено (кризово);

2) діяльність хостелів;

3) проведення масових (культурних, спортивних, соціальних, релігійних, рекламних та інших) заходів за участю понад 30 осіб (у разі проведення заходів з кількістю учасників до 30 осіб організатор забезпечує дотримання між учасниками фізичної дистанції не менше ніж 1,5 м) (Postanova, 2020).

Така динамічність зміни правил карантину негативно позначається на правозастосуванні. За цих обставин навіть правозастосовні органи, які уповноважені складати протоколи за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП, не зможуть пам'ятати всіх правил карантину на певній території, не кажучи вже про простих громадян.

Перелічені діяння не є чітко визначеними, їх можуть доповнювати або скорочувати, оскільки їх ухвалюють органи державної влади й місцевого самоврядування (Sambor, 2020). Тому очевидно правильною є позиція вчених стосовно того, що слід диференціювати відповідальність за правопорушення, передбачені цією статтею (Pylypiv, & Tymchyshyn, 2020, p. 166-167).

Головне науково-експертне управління слушно акцентує на тому, що поняття «**карантин людей**» є юридично некоректним. Адже чинне

законодавство України (передусім у сфері захисту населення від інфекційних хвороб) не оперує цим терміном. Водночас жодних змін до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» у проєкті не передбачено. У Законі йдеться про поняття «карантин», яке потлумачено як адміністративні й медико-санітарні заходи, що застосовують для запобігання поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб (абз. 17 ст. 1 Закону) (Vysnovok, 2020). З огляду на зазначене, слід внести відповідні зміни до назви й диспозиції ст. 44-3 КУпАП і виключити з них слово «людей».

2. *Порушення санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства.*

Державні санітарні норми та правила, санітарно-гігієнічні й санітарно-протиепідемічні правила і норми, санітарно-епідеміологічні правила й норми, протиепідемічні правила та норми, гігієнічні та протиепідемічні правила і норми, державні санітарно-епідеміологічні нормативи, санітарні регламенти (далі – санітарні норми) – обов'язкові для виконання нормативно-правові акти центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, що встановлюють медичні вимоги безпеки щодо середовища життєдіяльності й окремих його факторів, недотримання яких створює загрозу здоров'ю і життю людини й майбутніх поколінь, а також загрозу виникнення та розповсюдження інфекційних хвороб і масових неінфекційних захворювань (отруєнь) серед населення (ст. 1 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення») ("Zakon Ukrainy", 1994).

Санітарно-протиепідемічні правила і норми – нормативно-правові акти (накази, інструкції, правила, положення тощо) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, вимоги яких спрямовані на запобігання виникненню та поширенню інфекційних хвороб (ст. 1 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб») ("Zakon Ukrainy", 2000).

Аналіз зазначених видів санітарних норм засвідчує, що санітарно-гігієнічні та санітарно-протиепідемічні правила й норми чітко не розмежовані. З огляду на зазначене, у диспозиції ст. 44-3 КУпАП поняття «санітарно-гігієнічні правила і норми» і «санітарно-протиепідемічні правила і норми» доцільно замінити на санітарні норми.

У диспозиції ст. 44-3 КУпАП йдеться про те, що санітарні норми закріплені насамперед у Законі України «Про захист населення від інфекційних

хвороб». Наприклад, відповідно до ст. 20 цього Закону, особи, які хворіють на інфекційні хвороби чи є бактеріоносіями, зобов'язані:

– уживати рекомендованих медичними працівниками заходів для запобігання поширенню інфекційних хвороб;

– виконувати вимоги та рекомендації медичних працівників щодо порядку й умов лікування, дотримуватися режиму роботи закладів охорони здоров'я та наукових установ, у яких вони лікуються;

– проходити у встановлені строки необхідні медичні огляди й обстеження ("Zakon Ukrainy", 2000).

Термін «*інші акти законодавства*» в цьому випадку слід тлумачити розширено та відносити до таких актів не лише закони, а й інші нормативно-правові акти, зокрема Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України.

Водночас у визначеннях санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм зазначено, що ці норми та правила встановлює нормативно-правовими актами (накази, інструкції, правила, положення тощо) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я. Нині таким органом є Міністерство охорони здоров'я України.

Із цього приводу В. В. Крикун слушно зауважує, що сфера дії таких правил і норм є надто широкою та може стосуватися санітарних вимог до різноманітних сфер суспільної діяльності. Наприклад, наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Державних санітарних норм і правил «Санітарно-протиепідемічні вимоги до закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну (медико-санітарну) допомогу» від 2 квітня 2013 р. № 259 установлює державні санітарні норми та правила до розміщення, облаштування, обладнання, експлуатації закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну (медико-санітарну) допомогу. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Державних санітарних норм і правил «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»» від 18 січня 2007 року № 13 визначає вимоги у сфері друкарської справи. Інший наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Про безпеку і захист працівників від шкідливого впливу азбесту і азбестовмісних матеріалів»» від 1 жовтня 2012 року № 762 визначає санітарні вимоги у сфері охорони праці (Крукун, 2020, р. 159).

Слушною видається позиція С. С. Ковальової, яка вважає, що множинність і розосередженість цих норм у чисельних нормативно-правових актах з одночасною необхідністю спеціальних знань під

час тлумачення їхнього змісту призвели до складнощів реалізації правової конструкції ст. 44-3 КУпАП на практиці (Kovalova, 2020, p. 162).

Підхід законодавця до визначення суспільно небезпечного діяння, передбаченого ст. 44-3 КУпАП, у бланкетній формі, на думку В. В. Крикун, негативно позначається на розмежуванні компетенції тих органів, які за законом мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення за цією статтею КУпАП (Krykun, 2020, p. 158).

3. *Порушення рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами*

Місцеве самоврядування здійснюють територіальні громади сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні й обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст (ч. 2 ст. 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні») ("Zakon Ukrainy", 1997).

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» наділяє органи місцевого самоврядування певними повноваженнями з питань боротьби з інфекційними хворобами.

Наприклад, відповідно до п. 2 ч. 3 ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виключно на пленарних засіданнях обласних рад вирішують такі питання, як прийняття в межах, що визначені законами, рішень з питань боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями, які передбачають за їх порушення адміністративну відповідальність ("Zakon Ukrainy", 1997). Або ж, відповідно до пп. 2 п. «б» ч. 1 ст. 38 зазначеного Закону, виконавчим органам сільських, селищних, міських рад належать функції щодо вжиття в разі надзвичайних ситуацій необхідних заходів на підставі закону щодо забезпечення державного й публічного порядку, життєдіяльності підприємств, установ та організацій, урятування життя людей, захисту їх здоров'я, збереження матеріальних цінностей ("Zakon Ukrainy", 1997).

Такі повноваження закріплено також у ст. 5 КУпАП. Відповідно до ч. 1 цієї статті, сільські, селищні, міські, обласні ради мають право приймати в межах, що визначені законами, рішення з питань боротьби зі стихійним лихом й епідеміями, які передбачають за їх порушення адміністративну відповідальність, а також рішення з питань боротьби з епізоотіями, за порушення яких відповідальність встановлено в ст. 107 КУпАП. У ч. 2 ст. 5 КУпАП закріплено положення про те, що сільські, селищні, міські ради встановлюють відповідно до законодавства правила, за порушення яких адміністративну відповідальність передбачено в ст. 152, 159 і 182 КУпАП.

Акцентує увагу на необхідності підтримання системності адміністративно-деліктного законодавства М. А. Самбор. Свідченням цього є невнесення змін до ст. 5 КУпАП, а наслідком – неможливість застосування адміністративної відповідальності за ст. 44-3 КУпАП, за порушення обмежень, встановлених органами місцевого самоврядування, оскільки в нормі ч. 1 ст. 5 КУпАП імперативно визначено, що адміністративна відповідальність за такі обмеження може наставати виключно за ст. 107 КУпАП. Натомість норма ст. 443 КУпАП містить вказівку на те, що ці правила можуть встановлювати органи місцевого самоврядування (Sambor, 2020).

Для дотримання фундаментальних принципів права й законодавства, таких як: дотримання прав і свобод людини та громадянина, верховенства права, законності в діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, – важливим є розуміння змісту складу адміністративного правопорушення за ст. 44-3 КУпАП. Досягнути цього можливо за умови, по-перше, уніфікації норм Загальної та Особливої частин КУпАП, зокрема внесення змін до ст. 5 КУпАП, а саме в ч. 1 ст. 5 КУпАП, яку слід викласти в такій редакції: «Сільські, селищні, міські, обласні ради мають право приймати в межах, що визначаються законами, рішення з питань боротьби зі стихійним лихом й епідеміями, які передбачають за їх порушення адміністративну відповідальність, а також рішення з питань боротьби з епідеміями, епізоотіями, за порушення яких відповідальність встановлено ст. 44-3 та 107 цього Кодексу», а в ч. 2 ст. 5 КУпАП після слова «статтями» доповнити «443», а далі за текстом (Sambor, 2020).

У ст. 44-3 КУпАП фактично встановлено відповідальність за декілька правопорушень. Усі вони належать до адміністративних проступків із формальним складом, тому шкода від таких порушень не є обов'язковою ознакою зазначених складів адміністративних правопорушень. Такі порушення можуть лише створювати умови для її настання. За ознакою відсутності обов'язкових наслідків адміністративне правопорушення відрізняється від кримінального правопорушення, передбаченого ст. 325 КК, для якого характерні наслідки у вигляді спричинення чи створення загрози завідомих спричинення епідемічних та інших інфекційних хвороб, а також масових неінфекційних захворювань (отруєнь) (Sambor, 2020).

Представники Головного науково-експертного управління не схвалюють пропозицію проєкту щодо встановлення адміністративної відповідальності за порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених «іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого

самоврядування з питань боротьби з інфекційними захворюваннями». Ця позиція зумовлена тим, що об'єктивні ознаки певного адміністративного правопорушення мають бути чітко викладені в статті (частині статті) Особливої частини КУпАП та зрозумілими для суб'єктів правозастосування. Невизначеність є неприпустимою для законодавства про адміністративні правопорушення (Vysnovok, 2020).

Підсумовуючи проблеми об'єктивної сторони адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП, слід зауважити, що недосконалість норми закону негативно позначатиметься й на регулюванні суспільних відносин, що призводитиме до невдоволення населення не лише засобами регулювання суспільних відносин – нормами закону, а й суб'єктами законотворення та правозастосування (Sambor, 2020, p. 158).

Суб'єкт адміністративного правопорушення. Аналіз форм об'єктивної сторони адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП, дозволяє сформувати певне уявлення про суб'єкт цього правопорушення. До таких суб'єктів слід відносити не лише загальних суб'єктів фізичних осудних осіб, які досягли на момент учинення правопорушення віку 16-ти років, а й посадових осіб, які відповідно до ст. 14 КУпАП підлягають адміністративній відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язані з недодержанням установлених правил у сфері охорони порядку управління, державного й публічного порядку, природи, здоров'я населення та інших правил, забезпечення виконання яких належить до їхніх службових обов'язків. Таку позицію підтверджує також аналіз санкції за відповідне правопорушення, що передбачає диференційований розмір штрафу для громадян і на посадових осіб. Крім цього, М. А. Самбор стверджує, що суб'єктом адміністративної відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень, відповідальність за які передбачена ст. 44-3 КУпАП, є загальний та спеціальний суб'єкт – суб'єкт господарювання; посадові особи, наділені відповідними організаційно-розпорядчими й управлінськими повноваженнями (Sambor, 2020, p. 164). Водночас Ю. Бурченко вважає, що суб'єктами, які притягаються до відповідальності за невиконання умов карантину, можуть бути фізичні та юридичні особи, зокрема фізичні особи – підприємці (Burchenko, 2020).

Зрозумілість норми, якою встановлено адміністративну відповідальність за ст. 44-3 КУпАП, стверджує М. А. Самбор, буде забезпечено, коли розмежувати адміністративну відповідальність фізичних осіб і посадових осіб, юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. Тому у ст. 44-3 КУпАП

слід сформувати дві частини: частина перша формулюватиме об'єктивну сторону, суб'єктом учинення якої буде фізична особа, а частина друга – суб'єктом учинення визначатиме юридичну особу або фізичну особу – підприємця, що надасть можливість диференційовано встановлювати санкції (Sambor, 2020).

Суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення. Із суб'єктивної сторони правопорушення характеризується виною у формі умислу чи необережності. Таку позицію поділяють також інші вчені (Sambor, 2020, p. 165).

Наукова новизна

Наукова новизна статті полягає в тому, що в ній визначено об'єкт, об'єктивну сторону, суб'єкт, суб'єктивну сторону адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП, що є необхідною умовою ефективного застосування цієї норми як заходу адміністративного примусу. Виявлено окремі вади в конструкції складу цього правопорушення, пов'язані насамперед з його об'єктивною стороною, а також запропоновано окремі шляхи їх усунення.

Висновок

Підбиваючи підсумки здійсненого дослідження, слід сформулювати низку висновків.

1. Безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП, слід визнати суспільні відносини у сфері охорони здоров'я населення від інфекційних хвороб.

2. З об'єктивної сторони це правопорушення має три форми: 1) порушення правил щодо карантину людей; 2) порушення санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства; 3) порушення рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами.

3. З огляду на таке розмаїття форм об'єктивної сторони, потребує уточнення назва ст. 44-3 КУпАП, оскільки вона стосується лише одного діяння – порушення правил щодо карантину людей, а тому не охоплює інші: а) порушення санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства; б) порушення рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами.

4. З назви й диспозиції ст. 44-3 КУпАП слід виключити слово «людей», оскільки в усіх нормативно-правових актах, що визначають

правила карантину, вжито термін «карантин», а не «карантин людей».

5. У диспозиції ст. 44-3 КУпАП поняття «санітарно-гігієнічні правила і норми» й «санітарно-протиепідемічні правила і норми» варто замінити на санітарні норми з огляду на те, що санітарно-гігієнічні та санітарно-проти-епідемічні правила й норми чітко не розмежовані та є різновидом соціальних норм.

6. Адміністративні проступки, передбачені ст. 44-3 КУпАП, належать до правопорушень із формальним складом, тому шкода від таких порушень не є обов'язковою ознакою їхніх складів.

7. Суб'єктами адміністративних правопорушень, передбачених ст. 44-3 КУпАП, можуть бути як загальні суб'єкти, так і посадові особи.

8. Із суб'єктивної сторони правопорушення характеризується виною у формі умислу чи необережності.

REFERENCES

- Burchenko, Yu. (2020). Subiekty, yaki prytyahaiutsia do vidpovidalnosti za nevykonannia umov karantynu [Subjects are held responsible for failure to quarantine conditions.]. *Yurydychnyi visnyk, Legal Bulletin*, 3, 311-318. doi: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i3.1956315> [in Ukrainian].
- Day, T., Park, A., Madras, N., Gumel, A., & Wu, J. (2006). When is quarantine a useful control strategy for emerging infectious diseases? *American Journal of Epidemiology*, 163(5), 479-485. doi: <https://doi.org/10.1093/aje/kwj056>.
- Giubilini, A., Douglas, T., Maslen, H., & Savulescu, J. (2018). Quarantine, isolation and the duty of easy rescue in public health. *Developing world bioethics*, 18(2), 182-189. doi: <https://doi.org/10.1111/dewb.12165>.
- Kovalova, S.S. (2020). Vidpovidalnist za porushennia karantynu ta sanitarnykh pravyl i norm shchodo zapobihannia poshyrenniu koronavirusnoi infektsii (COVID-19) v Ukraini [Responsibility for violation of quarantine and sanitary rules and regulations to prevent the spread of coronavirus infection (COVID-19) in Ukraine]. *Pravo. Liudyna. Dovkillia, Law. Human. Environment*, 11(2), 158-168. doi: <https://doi.org/10.31548/law2020.02.019> [in Ukrainian].
- Krykun, V.V. (2020). Obiektivni osoblyvosti administratyvnykh pravoporushen, peredbachenykh statteiu 443 Kodeksu Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia ta yikh vplyv na sferu povnovazhen Natsionalnoi politzii Ukrainy [Objective features of administrative offenses provided for in Article 443 of the Code of Administrative Offenses of Ukraine and their impact on the sphere of authority of the National Police of Ukraine]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu vnutrishnikh sprav, Bulletin of Kharkiv National University of Internal Affairs*, 89(2), 153-163. doi: <https://doi.org/10.32631/v.2020.2.15> [in Ukrainian].
- Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy "Pro vstanovlennia karantynu ta zaprovadzhennia posylenykh protyepidemichnykh zakhodiv na terytorii iz znachnym poshyrenniem hostroi respiratornoi khvoroby COVID-19, sprychynenoї koronavirusom SARS-CoV-2": vid 22 lyp. 2020 r. No. 641 ["Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On the establishment of quarantine and the introduction of enhanced anti-epidemic measures in the territory with a significant spread of acute respiratory disease COVID-19 caused by coronavirus SARS-CoV-2" from July 22, 2020, No. 641]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/641-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
- Pylypiv, R., & Tymchyshyn, A. (2020). Administratyvna vidpovidalnist za porushennia pravyl shchodo karantynu liudei: problemy ta perspektyvy [Administrative liability for violation of human quarantine rules: problems and prospects]. *Yurydychnyi visnyk, Legal Bulletin*, 3, 163-169. doi: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i3.1937> [in Ukrainian].
- Sambor, M.A. (2020). Sklad administratyvnoho pravoporushennia shodo porushennia pravyl karantynu liudei [The composition of administrative offense shodo violation of the rules of quarantine of people]. *Visnyk Luhanskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav imeni E.O. Didorenka, Bulletin of Luhansk State University of Internal Affairs named after E.O. Didorenko*, 2(90), 155-170. doi: 10.33766/2524-0323.90.155-170 [in Ukrainian].
- Shayegh, S., & Malpede, M. (2020). Staying Home Saves Lives, Really! Retrieved from <https://ssrn.com/abstract=3567394>. doi: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3567394>.
- Vozniuk, A., & Cherniavskiy, S. (2020). Porushennia pravyl i norm shchodo zapobihannia COVID-19: aktualni problemy kryminalnoi ta administratyvnoi vidpovidalnosti [Violation of COVID-19 prevention rules and regulations: current issues of criminal and administrative liability]. *Yurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav, Law Magazine of the National Academy of Internal Affairs*, 19(1), 8-19. doi: <https://doi.org/10.33270/04201901.8> [in Ukrainian].
- Vysnovok Holovnoho nauково-ekspertnoho upravlinnia na proekt Zakonu Ukrainy "Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy, spriamovanykh na zapobihannia vynyknennia i poshyrennia koronavirusnoi khvoroby (COVID-19)": vid 16 berez. 2020 r. No. 3219 [Opinion of the Main Scientific and Expert Department on the draft Law of Ukraine "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Aimed at Preventing the Occurrence and Spread of Coronavirus Disease (COVID-19)" from March 16, 2020, No. 3219]. (n.d.). *zakon0.rada.gov.ua*. Retrieved from http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?p3516=3219&skl=10 [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini": vid 21 trav. 1997 r. No. 280/97-VR [Law of Ukraine "About local self-government in Ukraine" from May 21, 1997, No. 280/97-VR]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

- Zakon Ukrainy "Pro vnesennia zmin do deyakikh zakonodavchikh aktiv Ukrainy, spriamovanykh na zapobihannia vynyknenniu i poshyrenniu koronavirusnoi khvoroby (COVID-19)": vid 17 berez. 2020 r. No. 530-IX [Law of Ukraine "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Aimed at Preventing the Occurrence and Spread of Coronavirus Disease (COVID-19)" from March 17, 2020, No. 530-IX]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-20#n22> [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro zabezpechennia sanitarnoho ta epidemichnoho blahopoluchchia naselennia": vid 24 liut. 1994 r. No. 4004-XII [Law of Ukraine "On ensuring the sanitary and epidemic well-being of population" from February 24, 1994, No. 4004-XII]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text> [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro zakhyst naselennia vid infektsiinykh khvorob": vid 6 kvit. 2000 r. No. 1645-III [Law of Ukraine "On protection of the population from infectious diseases" from April 6, 2000, No. 1645-III]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14> [in Ukrainian].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Бурченко Ю. Суб'єкти, які притягаються до відповідальності за невиконання умов карантину. *Юридичний вісник*. 2020. № 3. С. 311–318. doi: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i3.1956315>.
- Day T., Park A., Madras N., Gumel A., Wu J. When is quarantine a useful control strategy for emerging infectious diseases? *American Journal of Epidemiology*. 2006. No. 163 (5). P. 479–485. doi: <https://doi.org/10.1093/aje/kwj056>.
- Giubilini A., Douglas T., Maslen H., Savulescu J. Quarantine, isolation and the duty of easy rescue in public health. *Developing world bioethics*. 2018. No. 18 (2). P. 182–189. doi: <https://doi.org/10.1111/dewb.12165>.
- Ковальова С. С. Відповідальність за порушення карантину та санітарних правил і норм щодо запобігання поширенню коронавірусної інфекції (COVID-19) в Україні. *Право. Людина. Довкілля*. 2020. № 11 (2). С. 158–168. doi: <https://doi.org/10.31548/law2020.02.019>.
- Крикун В. В. Об'єктивні особливості адміністративних правопорушень, передбачених статтею 443 Кодексу України про адміністративні правопорушення та їх вплив на сферу повноважень Національної поліції України. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2020. № 89 (2). С. 153–163. doi: <https://doi.org/10.32631/v.2020.2.15>.
- Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : постанова Кабінету Міністрів України від 22 лип. 2020 р. № 641. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/641-2020-%D0%BF#Text>.
- Пилипів Р., Тимчишин А. Адміністративна відповідальність за порушення правил щодо карантину людей: проблеми та перспективи. *Юридичний вісник*. 2020. № 3. С. 163–169. doi: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i3.1937>.
- Самбор М. А. Склад адміністративного правопорушення щодо порушення правил карантину людей. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2020. № 2(90). С. 155–170. doi: [10.33766/2524-0323.90.155-170](https://doi.org/10.33766/2524-0323.90.155-170).
- Shayegh S., Malpede M. Staying Home Saves Lives, Really! 2020. URL: <https://ssrn.com/abstract=3567394>. doi: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3567394>.
- Вознюк А., Чернявський С. Порушення правил і норм щодо запобігання COVID-19: актуальні проблеми кримінальної та адміністративної відповідальності. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 19 (1). С. 8–19. doi: <https://doi.org/10.33270/04201901.8>.
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19) : висновок Головного науково-експертного управління на проект Закону України від 16 берез. 2020 р. № 3219. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=3219&skl=10.
- Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) : Закон України від 17 берез. 2020 р. № 530-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-20#n22>.
- Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24 лют. 1994 р. № 4004-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>.
- Про захист населення від інфекційних хвороб : Закон України від 6 квіт. 2000 р. № 1645-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14>.

Стаття надійшла до редколегії 30.07.2020

Voluiko O. – Ph.D in Law, Head of the Department of Legal Support of Service-Combat Activities of the Kyiv Faculty of the National Academy of National Guard of Ukraine, Kyiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0894-5004>;

Voluiko O. – Ph.D in Psychology, Senior Lecturer of the Department of Legal Psychology of the National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3723-5415>

Violation of People's Quarantine Rules: an Analysis of Composition of the Criminal Offense

*The **purpose** of the article is to identify problematic issues of qualification of violation of people's quarantine rules, to establish the shortcomings of construction of Art. 44-3 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses, and to determine ways to eliminate them. The article uses a set of scientific **methods**, namely: terminological, system-structural, formal-logical, comparative-legal. The theoretical ground of study consists of works of Ukrainian and foreign scholars, provisions of the Code of Ukraine on Administrative Offenses, as well as practice of their application. The **scientific novelty** of the article is that it defines the object, the objective side, the subject, the subjective side of the administrative offense under Art. 44-3 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses as the necessary condition for effective application of this norm as a measure of administrative enforcement. Some shortcomings in structure of this offense, primarily related to its objective side, have been identified and some ways to eliminate them have been suggested. **Conclusions.** 1. The direct object of the administrative offense under Art. 44-3 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses should be recognized as public relations in field of public health protection against infectious diseases. 2. As to the objective side of the offense, it could be committed in the following forms: a) violation of rules on quarantine of people; b) violation of sanitary-hygienic, sanitary-anti-epidemic rules and norms provided by the Law of Ukraine «On protection of the population from infectious diseases», other acts of legislation; c) violation of decisions of local self-government bodies on issues of control of infectious diseases. 3. With regard to such various forms of the objective side the title of Art. 44-3 of the Code of Administrative Offenses should be defined more specifically, as it concerns only one act – violation of rules on quarantine of people, and therefore does not cover others. 4. The word «people» should be excluded from the title and disposition of Art. 44-3 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses because in all regulatory acts defining rules of quarantine, the term «quarantine» is used, not «quarantine of people». 5. It is worth to replace definitions of «sanitary and hygienic rules and regulations» and «sanitary and anti-epidemic rules and regulations» in the disposition of Art. 44-3 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses by «sanitary regulations», due to non-clear separation of sanitary and hygienic and sanitary and anti-epidemic rules and regulations and also because of the fact that they are types of social norms. 6. Administrative offense under Art. 44-3 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses has formal composition so the damage from such violation is not a mandatory feature of its composition. 7. Subjects of administrative offenses stipulated by Art. 44-3 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses may be both private persons and officials. 8. On the subjective side of the offense is characterized by guilt in form of intent or negligence.*

Keywords: administrative liability; quarantine; coronavirus; administrative offense; infectious diseases; rules of quarantine of people.